

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: Olga Velická

Vysoká škola: FF JU České Budějovice

Obor: Bohemistika

Ústav bohemistiky

Datum odevzdání posudku: 27. 1. 2010

Vedoucí BP */ PhDr. Věra Pospíšilová

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Písemná pozůstalost Elišky Rejčky a její iluminátorská dílna

.....
(téma)

Bakalářská práce pojednávající o donátorské činnosti královny Elišky Rejčky, vázané na starobrněnský klášter, a jejích osudech, je součástí rozsáhlého projektu Dům hradecké královny Alžběty Richenzy, na němž se studentka podílí. (Projekt má svou část odbornou a popularizační a účastní se ho několik vědeckých pracovišť.)

V první části práce najdeme pojednání o životních osudech Richenzy Piastovny, českému prostředí známější jako Alžběta či Eliška Rejčka. (Dětství a mládí, výchova, sňatek s Václavem II., časné vdovství a neshody s nevlastními sestrami, další sňatek s Rudolfem a posléze po manželově smrti vztah s Jindřichem z Lipé a cesta s ním do Brna r. 1321, kde Eliška zakládá klášter cisterciacek Aula s. Mariae a opatřuje ho souborem iluminovaných rukopisů i ostatky svatých, které získala na svých cestách s dcerou Anežkou po Jindřichově smrti.)

Následující kapitola je věnována starobrněnskému klášteru, jehož založení lze chápat jako typický projev zbožnosti, ale i ctižádosti hmotně zajištěné sebevědomé královny. Zabývá se jednotlivými stavebními fázemi kostela i důvodem netypického umístění královnina hrobu. Jádrem práce jsou však iluminované rukopisy, které nechala Eliška pořídit pro svůj klášter. Šestá kapitola je věnována literárnímu kontextu 13. a 14. stol., podává přehled o žánrech starší české literatury, psané česky, latinsky či německy a s ohledem na charakter práce, zdůrazňující kulturní odkaz české královny, připomíná osobnost abatyše Kunhuty a její počiny. Dále lze číst o počátcích gotické knižní malby jako důležitém prameni poznání gotické malby vůbec.

Jádrem práce je analýza devíti liturgických knih starobrněnského souboru (antifonář, graduál, lekcionář ad.) Že jde skutečně o kodexy, o jejichž vznik se Eliška zasloužila, dokládají jejich explicity i vyobrazení královny jako prosebnice. Studentka se podrobně zmiňuje o osudech kodexů a podává jejich celkovou charakteristiku – analyzuje písmo, ornamenty, iniciály, barevnost – upozorňuje na jejich originalitu i svébytnost výzdoby. Následující kapitoly jsou pak minuciózní analýzou jednotlivých částí kodexů. U iluminací zdůrazňuje studentka rozdíly v užití naturálních a abstraktních motivů v iniciálách, droleríích apod., a podle toho pak hovoří o dvou slohových vrstvách. Snaží se určit počet iluminátorů na základě vytčených znaků a datovat dosud nedatované rukopisy, což vnímáme jako pokus mimořádně ambiciózní. První skupina rukopisů nebyla primárně určena pro starobrněnský klášter a vznikla do roku 1320, druhou skupinu tvoří rukopisy vytvořené již pro klášter patně k roku 1323. Studentka hledá iluminátorskou dílnu, v nich výzdoba rukopisů vznikla. Jako možné místo vzniku je uveden benediktýnský klášter v Opatovicích s výhradou, že rukopisy mají cisterciácký charakter. Absence přímé vazby mezi dílnou iluminátorskou a skriptorium tyto úvahy značně komplikují.

Závěrečná kapitola hodnotí kulturní a estetickou hodnotu rukopisů, studentka se zamýšlí na funkcemi středověkého uměleckého díla, potažmo iluminovaného kodexu, a jeho funkcí v současné době, kdy je především „*dokladem kulturní vyspělosti národa a jeho pýchou*“.

Bakalářská práce je, jak již bylo řečeno úvodem, součástí rozsáhlejšího mezioborového projektu, což určuje její atributy. Jedná se o práci náročnou, byť místy poplatnou sekundární literatuře. Její rozsah i úroveň zpracování přesahují požadavky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

v ý b o r n ě

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích 27. 1. 2010

Stupeň kvalifikace:	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího - recenzenta bakalářské práce

Českých Budějovicích 19. 8. 2009
V dne

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte